

object of the action) कर्मण्यण् P. iii. 2. 1 = Kātan. iv. 3. 1 = JaineVyā. ii. 2. 1 = SaraKaṇṭhā. (Gr.) i. 4. 1; P. iv. 1. 15; vi. 2. 75; कर्मणोऽण् S'ākaṭāVyā. iv. 3. 100 = SiddhaHe. v. 1. 72 (कुम्भकारः); क्षेमप्रियमद्रेऽण् च P. iii. 2. 44; Kātan. iv. 3. 42; JaineVyā. ii. 2. 42; SaraKaṇṭhā. (Gr.) i. 4. 57; अणि स्युः कुम्भकाराद्याः AgniP. 358. 8; ManvaMu. 138. 8 (3. 264); B agent (when the first member of the compound expresses the object of a future action which is indicated by the mention of another action) अण् कर्मणि च P. iii. 3. 12 (काण्डलावो व्रजति); कर्मणि चाण् Kātan. iv. 4. 71 = JaineVyā. ii. 3. 10 = SaraKaṇṭhā. ii. 4. 18; कर्मणोऽण् S'ākaṭāVyā. iv. 4. 185 = SiddhaHe. v. 3. 14

⁶अण् (अण्) (Gr.) A *taddhita* suffix *a* causing lengthened grade of the first syllable (*ac*) and with fem. ending in *-ī* (*nīp*), used in various meanings as (patronymic) शिवादिभ्योऽण् P. iv. 1. 112 = JaineVyā. iii. 1. 101 = CāndraVyā. ii. 4. 41; S'ākaṭāVyā. ii. 4. 46 (शैवः); द्वयञ्मगधकलिङ्गसूरमसादण् P. iv. 1. 170; JaineVyā. iii. 1. 152; CāndraVyā. ii. 4. 100; S'ākaṭāVyā. ii. 4. 100; SiddhaHe. vi. 1. 116 (आङ्गः); वाणपत्ये Kātan. ii. 6. 1 (औपगवः); (coloured with) रागात् ... एवमादेरिण्यते Kātan. ii. 6. 7 (cf. P. iv. 2. 51) (काषायम्); (season connected with) नक्षत्रयोगाच्च Kātan. ii. 6. 7 (cf. P. iv. 2. 3) (पौषः); (seen by) डिद्वाण् SiddhaHe. vi. 2. 136 (cf. P. iv. 2. 7); (belonging to the deity) महेंद्राद् घणौ च P. iv. 2. 29; JaineVyā. iii. 2. 24 (माहेन्द्रम्); (collection) भिक्षादिभ्योऽण् P. iv. 2. 38 = CāndraVyā. iii. 1. 44 (भैक्षम्) (battle concerned with) सङ्ग्रामे प्रयोजनयोद्धृभ्यः P. iv. 2. 56 (सौभद्रः भारतः); (*cāturarthika*) सुवास्त्वादिभ्योऽण् P. iv. 2. 77 (सौवास्तवम्); कोपधाच्च P. iv. 2. 79 (काकवाकवम्); (born in) कोपधादण् P. iv. 2. 132; JaineVyā. iii. 2. 110; CāndraVyā. iii. 2. 47; S'ākaṭāVyā. iii. 1. 47; SiddhaHe. vi. 3. 56 (आर्षिकः); अणञौ च P. iv. 3. 33; JaineVyā. iii. 3. 4; S'ākaṭāVyā. iii. 1. 91; SiddhaHe. vi. 3. 101 (आपकरः); (produced in) ग्रीवाभ्योऽण् च P. iv. 3. 57; JaineVyā. iii. 3. 32; CāndraVyā. iii. 3. 20 (त्रैवम्); P. iv. 4. 112; ग्रामराष्ट्रयोरणञौ JaineVyā. iii. 2. 127; CāndraVyā. iii. 2. 69 (= *an* of P. iv. 3. 7) (पौर्वाद्धः); (explanation of) छन्दसो यदणौ P. iv. 3. 71; CāndraVyā. iii. 3. 44; (छान्दसः); अण्गयनादिभ्यः P. iv. 3. 73; JaineVyā. iii. 3. 47 (आगयनः); शिक्षादेश्चण् S'ākaṭāVyā. iii. 1. 136; SiddhaHe. vi. 3. 148; (coming form) शुण्डिकादिभ्योऽण् P. iv. 3. 76 = JaineVyā. iii. 3. 50 = CāndraVyā. iii. 3. 48; S'ākaṭāVyā. iii. 1. 163; SiddhaHe. vi. 3. 154 (शौण्डिकः); (a citizen of) सिन्धुतक्षशिलादिभ्योऽणञौ P. iv. 3. 93; JaineVyā. iii. 3. 67; CāndraVyā. iii. 3. 61 (सैन्धवः); (belonging to) सङ्घाङ्गलक्षणेऽण्यत्रिणामण् P. iv. 3. 127; JaineVyā. iii. 3. 95 (बैदः); आथर्वणिकस्येकलोपश्च P. iv. 3. 133; CāndraVyā. iii. 3. 81 (आथर्वणः); (modification or member) बिल्वादिभ्योऽण् P. iv. 3. 136; P. iv. 3. 152 = CāndraVyā. iii. 3. 106; P. iv. 3. 164 = JaineVyā. iii. 3. 122 (बैल्वम्, प्लाक्षम्); (seasoned with) कुल्यथकोपधादण् P. iv. 4. 4; JaineVyā. iii. 3. 129; CāndraVyā. iii. 4. 4; S'ākaṭāVyā. iii. 2. 4; SiddhaHe. vi. 4. 4 (कौल्यथम्); (duty) अण् महिष्यादिभ्यः P. iv. 4. 48; JaineVyā. iii. 3. 169 (माहिषम्); (skilful in) मद्भुक्कञ्जैरादण्यतरस्याम् P. iv. 4. 56; CāndraVyā. iii. 4. 58; SiddhaHe. vi. 4. 58 (माद्भुक्); (bought with) शतमानविंशतिकसहस्रवसनादण् P. v. 1. 27; CāndraVyā. iv. 1. 30; S'ākaṭāVyā. iii. 2. 129 (साहस्रकम्); P. v. 1. 36; JaineVyā. iii. 4. 34; (given at) व्युष्टादिभ्योऽण् P. v. 1. 97; JaineVyā. iii. 4. 90 (वैयुष्टम्); (which is due) क्रतोरण् P. v. 1. 105; CāndraVyā. iv. 1. 124; S'ākaṭāVyā. iii. 2. 114 (आर्तवम्); (purpose) विशाखाषाढादण् मन्थदण्डयोः P. v. 1. 110 (वैशाखः); चूडादिभ्योऽण् CāndraVyā. iv. 1. 130 = SiddhaHe. vi. 4. 119 (चौडम्); (state or action) हायनान्तयुवादिभ्योऽण् P. v. 1. 130; JaineVyā. iii. 4. 120 (यौवनम्); (measure) पुरुषहस्तिभ्यामण् च P. v. 2. 38; CāndraVyā. iv. 2. 40; SiddhaHe. vii. 1. 41 (पौरुषम्); (possessor of) विमुक्तादिभ्योऽण् P. v. 2. 61 = CāndraVyā. iv. 2. 155; S'ākaṭāVyā. iii. 3. 177 (वैमुक्तः); अण् च P. v. 2. 103; JaineVyā. iv. 1. 30; P. v. 2. 114; S'ākaṭāVyā. iii. 3. 130 = SiddhaHe. vii. 2. 34; (like) शर्करादिभ्योऽण् P. v. 3. 107 = CāndraVyā. iv. 3. 84; SiddhaHe. vii. 1. 118 (शार्करम्); (pleonastic) पश्चादियौषेयादिभ्यामणञौ P. v. 3. 117; JaineVyā. iv. 2. 6 = SiddhaHe. vii. 3. 66 (पार्श्वः); अणिनुणः P. v. 4. 15; JaineVyā. iv. 2. 21 (साराविणम्); P. v. 4. 36 = JaineVyā. iv. 2. 42; SaraKaṇṭhā. (Gr.) v. 4. 40; P. v. 4. 38; S'ākaṭāVyā. iii. 4. 132 = SiddhaHe. vii. 2. 165; (food mostly consisting of) कुल्माषादण् JaineVyā. iv. 1. 15 = CāndraVyā. iv. 2. 88 = SiddhaHe. vii. 1. 195 (कौल्माषी) (= *an* of P. v. 2. 83); (*śaiṣika* or remaining meanings) प्रस्थोत्तरपदपलयादिकोपधादण् P. iv. 2. 110; सन्धिबेलाच्युतनक्षत्रेभ्योऽण् P. iv. 3. 16; JaineVyā. iii.

2. 137; बाहीकादिभ्योऽण् CāndraVyā. iii. 2. 20; मद्रेभ्योऽण् JaineVyā. iii. 2. 85 (= *an* of P. iv. 2. 108; (student of) तद्वेत्त्यधीते Kātan. ii. 6. 7 (वैयाकरणः) (cf. P. iv. 2. 59); B words ending in *an* डिङ्गणञ्द्रयसज्द्रमन्मात्र-त्तयण्ठकठकककः P. iv. 1. 15; CāndraVyā. ii. 3. 171; अणिचोरनार्थयोर्गुरु-पोत्तमयोः ष्यङ् गोत्रे P. iv. 1. 78; CāndraVyā. ii. 3. 82; SiddhaHe. ii. 4. 78; अणो द्वयचः P. iv. 1. 156; JaineVyā. iii. 1. 143 = S'ākaṭāVyā. = ii. 4. 85; P. v. 3. 118.

⁷अण् (अण्) (Gr.) *āgama* (infix) *a* to be inserted after the final vowel of the stems *anaḍub* and *catub* before the vocative singular suffix (*am* of P. vii. 1. 99) अनडुच्चतुरोऽणो विध्योः MugdhaBo. 3. 104 (26. 14)

⁸अण् (अण्) (Gr.) aorist marker *a* अण् असुवचिख्यातिलिपिसिचिह्नः Kātan. iii. 2. 27; iii. 6. 11; iii. 6. 94 = अङ् P. iii. 1. 52.

अण (अण-*a*) *m.* sound अण रणति धातोरणः शब्दः PrabhaC. 57. 26; प्रकृष्टोऽणः शब्दो वेदरूपः LalitāSaBh. 168. 11 (on 207)

अण (-*ana*) (Gr.) suffix set up to derive a few words like *ogana*, *lavana*, *ambhrana* [DEBRU. p. 158]

अणश (अण-*amśa*) *m.* the part (portion) *an* अणशेऽपि तदप्रवृत्तेः La-SabdeSe. ii. 210. 11.

अणक् (अणक्) (Gr.) suffix *ana* (= *ana*) अङ्कितङ्किकङ्किकङ्किकृपिवृषिभ्योऽणक् SaraKaṇṭhā. (Gr.) ii. 2. 124 cf. अणच्

अणक (अणक) *n.* sorrow इदमणकमिहैकं मे कृशाङ्गत्वहेतुः कुसचिववश-वृत्तिर्भूपतिश्च द्वितीयम् YaśasCam. i. 421. 3 (comm. अणकं दुःखम्); *m.* a kind of bird [ARRE]

अणक (अणक) *adj.* 1 insignificant, contemptible पापाणके कुत्सितैः P. ii. 1. 54; GaṇPā. 25. 11; JaineVyā. i. 3. 49; कुपूयकुत्सितावद्यखेटगर्हाणकाः समाः AmaK. 2133; अर्वाणमणकम् ... निकृष्टम् ... 1 अधमम् ... प्राहुः Abhidhā-RaMā. 2. 182; तत्र चिह्नचित्कितानकैकलोचनायाम् ... परुषतरतनुपृषत्याम् ... पृषतेन गर्भान्वासविषयतां नीतः YaśasCam. ii. 202. 3; गह्यं ... निकृष्टाणक-कुत्सिताः Vaija. 207. 75; निकृष्टमणकं गह्यमवद्यं काण्डकुत्सिते AbhidhāCin. 1442; अणकम् अधमम् GaṇRa. 4. 302(341); कुपूयः क(? कु)त्सितः ... अवचोऽवरोऽणका(? कः) S'abdaRa. (Vā.) 3169; अप्रधानाधमे गह्यमणकं कुत्सितं पुनः ParaNā. 1509; KalpaK. 225. 104; 2 making noise [अण रण वण ... शब्दार्थाः ... आणकः | अणः | अणकः DhātuPra. 1. 444 (37. 7)] अणकैश्च शिलाधौतैर्वज्रा-शनिविषोपमैः | शरैर्निजघ्नितान् पार्थो महेंद्र इव दानवान् MahāBhā. viii. 14. 15.

अणककुलाल (अणक-*kulāla*) *m.* contemptible potter पापाणकशब्दौ कुत्सनाभिधायिनौ...अणककुलालः KāśiVr. on P. ii. 1. 54; SiddhāKau. 176B. 5.

अणकनरेन्द्र (अणक-*narendra*) *m.* A vile master of charms क्रिये-तास्याणकनरेन्द्रस्य केनचिदनन्तशक्तिना सिद्ध्यन्तरायः DaśKuC. 120. 9 (Sivarama अणकनरेन्द्रेति कुत्सितमन्त्रज्ञस्य); B despicable king प्रतारणपरमेतदणकनरेन्द्र-स्याकर्ण्य कस्यचिद्भाषणं किमभैषीः GadyCin. 144. 10.

अणकनापित (अणक-*nāpita*) *m.* contemptible barber विशेषणमित्येव सिद्धम् ... अणकनापितः CāndraVr. on ii. 2. 18; पाप अणक एते सुवन्ते कुत्सित-वचनैस्सह समस्येते ... अणकनापितः KāśiVr. on P. ii. 1. 54; पूर्वनिपातार्थोऽय-मारम्भः ... अणकनापितः Prasā. i. 530. 25.

अणकपणिक (अणक-*pāpika*) *m.* contemptible merchant अणकपणिक ...मामकाण्डे चण्डकर्मण्यनुयुञ्जानः कथं न लज्जसे YaśasCam. ii. 346. 31.

अणकपदबन्ध (अणक-*padabandha*) *m.* bad verbal composition (मन्त्री) यत्पुनः सेवकलोकदौरात्म्यं प्रचिख्यापयिषुः किमप्यणकपदबन्धेन भगवतीं सरस्वतीं विधमति YaśasCam. i. 435. 1.

अणकभार्या (अणक-*bhāryā*) *f.* low or contemptible wife मृतेऽपि त्वयि जीवन्त्या किं मयाणकभार्याया Bhaṭṭi. 14. 58; पापाणके कुत्सितैः | एते कुत्सितैः समस्येते ... अणकभार्या BhaṭṭiVr. on ii. 1. 54.

अणकयोद्धु (अणक-*yoddhṛ*) *m.* despicable or bad fighter or soldier क्षत्रखेटः पापदैत्यः स वृत्तोऽणकयोद्धृभिः | शस्त्रीश्यामः केति जल्पन्नुव्याघ्रो ज्याम-वीवदत् DvyāśraKā. 5. 81.

अणकारम् (अ-*ṅakāram*) *adv.* without the sound *n* स यदि विचि-क्तिस्तेत्तणकारं ब्रवाणीं ३ अणकारो ३ इति सणकारमेव ब्रूयात् AitĀ. III. ii. 6. 7.

अणकीय (अणक-*īya*) *adj.* connected with what is insignificant अण-कम् अधमम् अणकीयम् GaṇRa. 4. 302 (341)

अणकेहित (अणके-*hita*) *adj.* with evil conduct अणकेहितचिन्तामणिर-धमनिधिस्तव नृपामालः YaśasCam. i. 450. 11.

अणच् (अणच्) (Gr.) suffix *ana* (= *ana*) अङ्कितङ्किकङ्किकृपिवृषिभ्योऽणच् (v. 1. अणच् TSS. Ed.) SaraKaṇṭhā. (Gr.) ii. 2. 124.

अणत् (अण-*at*) *adj.* 1 showing strength तीव्रोद्धवम्...परासुषेऽणन्तमरि-